

1. Ven-Zelderheide: Duits grens tot Kleefseweg 87

Huidige situatie en opgave

Dit gebied loopt vanaf de Duitse grens tot aan de Kleefseweg 87 en kent van oudsher geen dijken. In Figuur 1.1 is de huidige hoogteligging van dit gebied opgenomen. De Kleefseweg ligt op Nederlands grondgebied hoog in het landschap. Waar de Kleefseweg in noordelijke richting afbuigt vormt de Kleefseweg de grens tussen Nederland en Duitsland. Oostelijk hiervan loopt het hoger gelegen maaiveld door in Duitsland. In noordelijke richting gaat de Kleefseweg in Duitsland over in de Am Zollamt en vervolgens de Grunewaldstrasse die de hooggelegen stuwwal opgaat. De Kleefseweg en de natuurlijke hoge gronden van Duitsland hebben hier een hoogte van minimaal NAP +14,3m.

Vanaf Kleefseweg nummer 87 naar het oosten zorgt de Kleefseweg in combinatie met de natuurlijke hoge gronden in Duitsland voor voldoende bescherming van het achterland. Hiermee voldoet dit gedeelte in de huidige situatie en op basis van de huidige inzichten tot voorbij 2050 aan de voorgeschreven waterveiligheidsnorm van 1/300 per jaar. Fysieke maatregelen voor de hoogwaterbescherming zijn hier nu niet nodig.

Figuur 1.1: Hoogteligging met grens Nederland-Duitsland en Kleefseweg, met huisnummers aangeduid. Ondergrond luchtfoto (geen kleur) betekent dat de hoogte lager is dan NAP +14,2m.

Ontwerp

De Kleefseweg wordt middels het Besluit Wijziging Werkingsgebieden aangewezen tot primaire waterkering. Dit is nodig om de Kleefseweg als waterkering te kunnen beheren en om toekomstige fysieke maatregelen te kunnen treffen in het kader van de waterveiligheid. Vanaf Kleefseweg 87 tot en met de bocht bij de Kleefseweg 80 wordt de Kleefseweg als primaire waterkering aangewezen. Hiermee wordt de wettelijke waterveiligheidsnorm ook op dit gedeelte van het dijktraject van toepassing. Vanaf de bocht tot aan de Duitse grens wordt een beperkingenzone (profiel van vrije ruimte) opgelegd. Dit betreft de ruimte die gereserveerd wordt voor een toekomstige dijkversterking. Conform het beleid van het waterschap is daarbij gekozen voor een zo kort mogelijk aansluiting op de aanwezig hoge gronden.

Voor omwonenden betekent dit dat een zoning en regels van toepassing zijn. Die hebben betrekking op welke activiteiten er zijn toegestaan op en rondom de waterkering. Voor de bewoners en bedrijfseigenaren aan de Nierszijde van de weg, maakt de aanwijzing van de weg als waterkering duidelijk dat zij buitendijks wonen.

De aanwijzing als primaire waterkering maakt dat het waterschap op regelmatige basis dient te beoordelen of deze aan de waterveiligheidsnorm voldoet. Dit gebeurt in het kader van de landelijke beoordelingsrondes van primaire waterkeringen elke 12 jaar en is een verplichting vanuit de Omgevingswet. Wanneer bij deze beoordeling wordt vastgesteld dat versterkingsmaatregelen nodig zijn, biedt de nieuwe wettelijke status een basis om de waterkering voor versterking aan te melden bij het landelijk hoogwaterbeschermingsprogramma.

Figuur 1.2: Overzichtskartaal Kleefseweg, Duitse grens tot aan de Kleefseweg 87.

Participatie

In keukentafelgesprekken zijn de aanwijzing als waterkering en de consequenties daarvan met omwonenden besproken. Per locatie is onderzocht welke afmetingen van de zones noodzakelijk zijn om de Kleefseweg als waterkering voldoende te beschermen. Diverse aanwonenden hebben aangegeven belang te hechten aan behoud van het uitzicht op het Niersdal en geen dijk in het Niersdal te willen die het zicht wegneemt. Het aanwijzen van de Kleefseweg als waterkering geeft daar invulling aan.

Een aanwonende aan de zuidzijde van de Kleefseweg wil graag bescherming van zijn woning en bedrijf vanwege risico's op hoogwater. Het overgrote deel van het terrein, inclusief de bebouwing, ligt op een hoogte van NAP +14,5m en hoger (dus hoger of gelijk aan de benodigde dijkhoogte). Er is geen aanleiding om maatregelen te nemen voor de bescherming van individuele situaties.

Een andere aanwonende vraagt zich af waarom er nu al beperkingen opgelegd moeten worden op dit deel van de Kleefseweg. Dit is nodig om op termijn de benodigde maatregelen voor hoogwaterveiligheid te kunnen nemen en te voorkomen dat er voor die tijd activiteiten plaatsvinden die dit in de weg staan.

Afweging

De hoogte vanaf de Kleefseweg 87 in oostelijke richting zorgt in combinatie met de natuurlijke hoge gronden in Duitsland voor voldoende bescherming. Hiermee voldoet dit gedeelte in de huidige situatie en op basis van de huidige inzichten tot voorbij 2050 aan de voorgeschreven waterveiligheidsnorm van 1/300 per jaar. Dit betekent dat vanaf de Duitse grens tot aan de Kleefseweg 87 op dit moment geen fysieke versterkingsmaatregelen zijn vereist. Daarbij is ook meegewogen dat de Kleefseweg op dit stuk recent is gerenoveerd. Het nu op onderdelen versterken is niet kosteneffectief. Daarom is er in het ontwerp voor gekozen om op dit moment geen fysieke maatregelen te treffen en te volstaan met het aanwijzen van de Kleefseweg als primaire waterkering. Op basis van de periodieke beoordeling van de primaire waterkeringen wordt bepaald wanneer de versterking op dit traject opgepakt wordt.